

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-IV Supplementary Examination: March/April-2023

**Geography (Optional) Paper-V
GEOO5: Oceanography**

**Day and Date: Tuesday, 04/07/2023
Time: 3.00 PM To 5.00 PM**

Total Marks: 60

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks
4. Draw the diagram wherever necessary.
5. Allowed to use map stencil, if necessary

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 Who was the first voyager to enter India by rounding the Cape of Good Hope?
1) Columbus 2) Vasco-de-Gama 3) Franklin 4) Magellan
- 2 Who is the father of oceanography?
1) W. M. Davis 2) Sir John Murray 3) H.M.S. Challenger 4) Aristotle
- 3 Where is the Ocean Research Center in India?
1) Mumbai 2) Cochin 3) Panji 4) Kolkata
- 4 published a research paper on coral reefs.
1) Charles Darwin 2) Sir James Clark ross 3) Sir John Mere 4) Charles Will Thomson
- 5 Who among the following initiated the observation of ocean tides?
1) Strabo & Aristotle 2) Ptolemy 3) Humboldt 4) Carl Ritter
- 6 How much the average depth of ocean is in kilometers?
1) 3725 2) 3727 3) 3729 4) 3731
- 7 Which part of the ocean floor structure is primarily used by humans?
1) Continental shelf 2) sea plains 3) sea islands 4) continental slopes
- 8 Which landforms are mainly suitable for fishing in the ocean floor?
1) Continental shelf 2) Ocean Island 3) Continental slops 4) Ocean depth
- 9 Which landform covers the largest area in ocean floor structure?
1) Continental shelf 2) Ocean Island 3) Continental slops 4) Ocean plain
- 10 Which ocean has the greatest average depth?
1) Pacific Ocean 2) Atlantic Ocean 3) Indian Ocean 4) Southern Ocean
- 11 What form of precipitation occurs where warm and cold ocean currents converge?
1) hail 2) dew 3) fog 4) precipitation
- 12 Which of the following ocean currents is of tropical type?
1) Gulfstream 2) Labrador 3) Canary 4) Humboldt

- 13 Which of the following is a cold type of ocean current?
1) Gulfstream 2) El Nino 3) Curocio 4) Labrador
- 14 On the east coast of North America warm current flows.
1) Peru 2) Gulfstream 3) Benguela 4) Curioocio
- 15 Evaporation capacity of the prevailing wind when a warm current passes near the coast
1) increases 2) decreases 3) remains constant 4) none of these

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Atmospheric Oceanography.
- 2 Natural Resources.
- 3 Oceanic salinity and density.
- 4 Oceanic energy resources.

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Explain the importance of oceanic fishery.
- 2 Explain the geographical distribution of oceanic temperature.
- 3 Give the remedies of oceanic pollution.
- 4 Write in brief on effects of oceanic pollution

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Explain in details about factors affecting on oceanic temperature.
- 2 Discuss in detail the causes and effects of oceanic pollution.

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
4. आवश्यक ठिकाणी आकृती काढा
5. नकाशा स्टेनसिल वापरण्यास परवानगी आहे.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 केप-ऑफ-गुड-होप ला वळसा घालून भारतात प्रवेश करणारा पहिला खलाशी कोण?
1) कोलंबस 2) वास्को-दी-गामा 3) फ्रॅन्कलिन 4) मॅगेलन
- 2 सागरशास्त्राचा जनक कोण आहे ?
1) डब्ल्यू. एम. डेव्हिस 2) सर जॉन मरे 3) एच.एम.एस. चॅलेन्जर 4) अरिस्टॉटल
- 3 भारतातील सागर संशोधन केंद्र कोठे आहे?
1) मुंबई 2) कोचीन 3) पणजी 4) कोलकत्ता
- 4 यांनी प्रवाळ खडकांविषयी शोधनिबंध प्रकाशित केला.
1) चार्ल्स डार्विन 2) सर जेम्स क्लार्क रॉस 3) सर जॉन मरे 4) चार्ल्स विविल थॉमसन
- 5 खालीलपैकी कोणी सागर भरती संबंधी निरीक्षणाला सुरुवात केली?
1) स्ट्राबो व अरिस्टोटल 2) टॉलेमी 3) हम्बोल्ट 4) कार्लरिटर

- 6 सागराची सरासरी खोली किती मीटर आहे ?
1) 3725 2) 3727 3) 3729 4) 3731
- 7 मानव सागरतळ रचनेचा कोणता भाग प्रामुख्याने वापरतो?
1) भूखंड मंच 2) सागरी मैदाने 3) सागरी बेटे 4) खंडान्त उतार
- 8 सागरतळ रचनेतील प्रामुख्याने कोणते भूरूप मासेमारीसाठी अनुकूल असते?
1) भूखंड मंच 2) सागरीबेटे 3) खंडान्त उतार 4) सागरी गर्ता
- 9 सागरतळ रचनेमध्ये सर्वात जास्त क्षेत्रफळ कोणत्या भूरूपाने व्यापलेले आहे?
1) भूखंड मंच 2) सागरी बेटे 3) खंडान्त उतार 4) सागरी मैदान
- 10 कोणत्या महासागराची सरासरी खोली सर्वात जास्त आहे?
1) पॅसिफिक महासागर 2) अटलांटिक महासागर 3) हिंदी महासागर 4) दक्षिण महासागर
- 11 उष्ण व थंड सागरी प्रवाह ज्या ठिकाणी एकीत्रत येतात तेथे वृष्टीचे कोणते रूप आढळते?
1) गारा 2) दव 3) धुके 4) पर्जन्य
- 12 खालीलपैकी कोणता सागरी प्रवाह उष्ण प्रकारचा आहे?
1) गल्फस्ट्रीम 2) लाब्राडोर 3) कॅनरी 4) हम्बोल्ट
- 13 खालीलपैकी कोणता सागरी प्रवाह थंड प्रकारचा आहे?
1) गल्फस्ट्रीम 2) एलनिनो 3) क्युरोसिओ 4) लाब्राडोर
- 14 उत्तर अमेरिकेच्या पूर्व किनाऱ्यावर उष्ण प्रवाह वाहतो. 1) पेरू 2) गल्फस्ट्रीम 3) बेग्वेला 4) क्युरोसिओ
- 15 समुद्र किनारा जवळून उष्ण प्रवाह वाहत गेल्यास वाहणाऱ्या वाऱ्याची बाष्प धारणशक्ती
- 1) वाढते 2) कमी होते 3) स्थिर राहते 4) यापैकी नाही

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 वातावरणीय सागरशास्त्र.
- 2 नैसर्गिक साधनसंपत्ती.
- 3 सागरजलाची क्षारता व घनता.
- 4 सागरातील ऊर्जा साधनसंपत्ती.

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 सागरीय मासेमारीचे महत्त्व स्पष्ट करा.
- 2 सागरजलाच्या तापमानाचे भौगोलिक वितरण सांगा.
- 3 सागरी प्रदूषणाचे उपाय सांगा.
- 4 सागरी प्रदूषणाचे परिणाम सांगा.

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 सागरजलाच्या तापमानावर परिणाम करणाऱ्या घटकांचे वर्णन करा.
- 2 सागर जलाच्या प्रदूषणाची कारणे व परिणाम स्पष्ट करा.

Model Answer Paper

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-IV Supplementary Examination: March/April-2023

**Geography (Optional) Paper-V
GEOO5: Oceanography**

**Day and Date: Tuesday, 04/07/2023
Time: 3.00 PM To 5.00 PM**

Total Marks: 60

1) केप-ऑफ-गुड-होप ला वळसा घालून भारतात प्रवेश करणारा पहिला खलाशी कोण?

- 1) कोलंबस 2) वास्को-दी-गामा 3) फ्रॅन्कलिन 4) मॅगेलन

Option 2

2) सागरशास्त्राचा जनक कोण आहे ?

- 1) डब्ल्यू. एम. डेव्हिस 2) सर जॉन मरे 3) एच.एम.एस. वॅलेन्जर 4) अरिस्टॉटल

Option 2

3) भारतातील सागर संशोधन केंद्र कोठे आहे?

- 1) मुंबई 2) कोचीन 3) पणजी 4) कोलकत्ता

Option 3

4) यांनी प्रवाळ खडकांविषयी शोधनिबंध प्रकाशित केला.

- 1) चार्ल्स डार्विन 2) सर जेम्स क्लार्क रॉस 3) सर जॉन मरे 4) चार्ल्स विविल थॉमसन

Option 1

5) खालीलपैकी कोणी सागर भरती संबंधी निरीक्षणाला सुरुवात केली?

- 1) स्ट्राबो व अरिस्टोटल 2) टॉलेमी 3) हम्बोल्ट 4) कार्लरिटर

Option 1

6) सागराची सरासरी खोली किती मीटर आहे ?

- 1) 3725 2) 3727 3) 3729 4) 3731

Option 3

7) मानव सागरतळ रचनेचा कोणता भाग प्रामुख्याने वापरतो?

- 1) भूखंड मंच 2) सागरी मैदाने 3) सागरी बेटे 4) खंडान्त उतार

Option 1

8) सागरतळ रचनेतील प्रामुख्याने कोणते भूरूप मासेमारीसाठी अनुकूल असते?

- 1) भूखंड मंच 2) सागरीबेटे 3) खंडान्त उतार 4) सागरी गर्ता

Option 1

9) सागरतळ रचनेमध्ये सर्वात जास्त क्षेत्रफळ कोणत्या भूरूपाने व्यापलेले आहे?

- 1) भूखंड मंच 2) सागरी बेटे 3) खंडान्त उतार 4) सागरी मैदान

Option 4

10) कोणत्या महासागराची सरासरी खोली सर्वात जास्त आहे?

- 1) पॅसिफिक महासागर 2) अटलांटिक महासागर 3) हिंदी महासागर 4) दक्षिण महासागर

Option 1

11) उष्ण व थंड सागरी प्रवाह ज्या ठिकाणी एकत्रित येतात तेथे वृष्टीचे कोणते रूप आढळते?

- 1) गारा 2) दव 3) धुके 4) पर्जन्य

Option 3

12) खालीलपैकी कोणता सागरी प्रवाह उष्ण प्रकारचा आहे?

- 1) गल्फस्ट्रीम 2) लाब्राडोर 3) कॅनरी 4) हम्बोल्ट

Option 1

13) खालीलपैकी कोणता सागरी प्रवाह थंड प्रकारचा आहे?

- 1) गल्फस्ट्रीम 2) एलनिनो 3) क्युरोसिओ 4) लाब्राडोर

Option 4

14) उत्तर अमेरिकेच्या पूर्व किनाऱ्यावर उष्ण प्रवाह वाहतो. 1) पेरू 2) गल्फस्ट्रीम 3) बेग्वेला 4) क्युरोसिओ

Option 2

15 समुद्र किनारा जवळून उष्ण प्रवाह वाहत गेल्यास वाहणाऱ्या वाऱ्याची बाष्प धारणशक्ती

- 1) वाढते 2) कमी होते 3) स्थिर राहते 4) यापैकी नाही

Option 1

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 वातावरणीय सागरशास्त्र.

Ans:

2 नैसर्गिक साधनसंपत्ती.

Ans:

3 सागरजलाची क्षारता व घनता.

Ans:

4 सागरातील ऊर्जा साधनसंपत्ती.

Ans:

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 सागरीय मासेमारीचे महत्त्व स्पष्ट करा.

Ans:

2 सागरजलाच्या तापमानाचे भौगोलिक वितरण सांगा.

Ans:

3 सागरी प्रदूषणाचे उपाय सांगा.

Ans:

4 सागरी प्रदूषणाचे परिणाम सांगा.

Ans:

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 सागरजलाच्या तापमानावर परिणाम करणाऱ्या घटकांचे वर्णन करा.

Ans:

2 सागर जलाच्या प्रदूषणाची कारणे व परिणाम स्पष्ट करा.

Ans:
